

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

2 iulie 2015(*)

„Trimitere preliminară – A se vedea directiva TVA – Scutiri ale unor activități de interes general – Articolul 13 secțiunea A alineatul (1) literele (b) și (c) – Spitalizare și îngrijire medicală – Activități conexe – Activitate de transport de organe și de prelevări de origine umană în vederea efectuării de analize medicale ori de îngrijiri medicale sau terapeutice – Activitate cu caracter independent – Spitale și centre de tratament medical și de diagnostic – Instituții de natură similară”

În cauza C-334/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de cour d'appel de Mons (Belgia), prin decizia din 27 iunie 2014, primită de Curte la 9 iulie 2014, în procedura

État belge

împotriva

Nathalie De Fruytier,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul A. Ó Caoimh, președinte de cameră, doamna C. Toader și domnul C. G. Fernlund (raportor), judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru doamna De Fruytier, de O. D'Aout, avocat;
- pentru guvernul belgian, de M. Jacobs și de J.-C. Halleux, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elen, de K. Georgiadis și de I. Kotsoni, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de L. Lozano Palacios, de M. Owsiany-Hornung și de C. Soulay, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 13 secțiunea A alineatul (1)

literale (b) și (c) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (JO L 145, p. 1, denumită în continuare „A șasea directivă”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între État belge, pe de o parte, și doamna De Fruytier, pe de altă parte, în legătură cu aplicarea taxei pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”) la activitatea de transport de organe și de prelevări de origine umană pentru diferite spitale și laboratoare, pe care partea în cauză o desfășoară cu titlu independent.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Articolul 13 secțiunea A alineatul (1) literale (b)-(d) din A șasea directivă prevede:

„[...] statele membre scutesc, în conformitate cu condițiile pe care acestea le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și directă a unor asemenea scutiri și de a preveni orice posibilă evaziune, fraudă sau abuz, următoarele:

[...]

(b) spitalizarea și îngrijirea medicală și activitățile conexe asigurate de organisme de drept public sau, în condiții sociale comparabile celor aplicabile organismelor de drept public, asigurate de spitale, de centre de tratament medical sau de diagnostic și de alte instituții de natură similară recunoscute în mod corespunzător;

(c) prestarea de îngrijiri medicale în exercitarea profesiunilor medicale și paramedicale, astfel cum sunt definite de statul membru în cauză;

(d) livrarea de organe, de sânge și de lapte de proveniență umană.” [traducere neoficială]

4 Articolul 13 secțiunea A alineatul (2) litera (a) din această directivă prevede că statele membre pot acorda altor organisme decât cele de drept public fiecare dintre scutirile prevăzute la alineatul (1) litera (b) al acestui articol sub rezerva respectării, în fiecare caz în parte, a uneia sau mai multora dintre condițiile stabilite de statul respectiv.

5 Articolul 13 secțiunea A alineatul (2) litera (b) prevede:

„Prestarea de servicii sau livrarea de bunuri nu este scutită, în temeiul alineatului (1) literale (b), (g), (h), (i), (l), (m) și (n) anterioare, dacă:

- livrarea sau prestarea nu este esențială pentru operațiunile scutite;
- scopul principal al livrării sau prestării este obținerea de venituri suplimentare pentru organismul în cauză prin operațiuni care se află în concurență directă cu cele efectuate de întreprinderile comerciale supuse [TVA-ului].” [traducere neoficială]

Dreptul belgian

6 Articolul 44 din Legea din 3 iulie 1969 de instituire a Codului privind taxa pe valoarea adăugată (loi du 3 juillet 1969 créant le code de la taxe sur la valeur ajoutée) (*Moniteur belge* din 17 iulie 1969, p. 7046), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „Codul

TVA”), transpune articolul 13 secțiunea A din A seia directivă, referitor la scutirea de TVA pentru anumite activități de interes general. Acesta prevede:

„1. Sunt scutite de taxă prestările de servicii efectuate în exercitarea activităților lor obișnuite de următoarele persoane:

[...]

2° medici, dentiști, kinetoterapeuți, moașe, infirmieri și infirmiere, îngrijitori și îngrijitoare, asistenți medicali, maseuri și maseuze, ale căror activități de îngrijire sunt preluate în nomenclatura prestărilor de servicii medicale în domeniul asigurărilor obligatorii de sănătate și de invaliditate;

[...]

2. Sunt de asemenea scutite de taxă:

1° prestările de servicii și livrările de bunuri conexe, efectuate în exercitarea activităților lor obișnuite de spitale și de instituțiile de psihiatrie, de clinici și de dispensare; transportul bolnavilor și al răniților cu mijloace de transport special echipate în acest scop;

[...]

1° ter livrarea de organe și de sânge de proveniență umană, precum și de lapte matern;

[...]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

7 Doamna De Fruytier desfășoară, cu titlu independent, o activitate de transport de organe și de prelevări de origine umană pentru diverse spitale și laboratoare, sub autoritatea și răspunderea unui doctor în medicină.

8 Administrația fiscală belgiană a supus activitatea exercitată de doamna De Fruytier la plata TVA-ului.

9 Apreciind că activitatea sa trebuia să fie scutită de TVA, doamna De Fruytier a formulat acțiune în justiție. Tribunal de première instance de Namur (Tribunalul de Primă Instanță din Namur), prin hotărârea din 1 iunie 2006, și ulterior cour d'appel de Liège (Curtea de Apel din Liège), prin decizia din 26 octombrie 2007, au admis cererea formulată de partea în cauză și au dispus degrevările corespunzătoare.

10 În cadrul recursului formulat de État belge împotriva deciziei cour d'appel de Liège, Cour de cassation (Curtea de Casație) a adresat Curții de Justiție, printr-o decizie de trimitere din 18 iunie 2009, o întrebare preliminară privind interpretarea articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (d) din A seia directivă.

11 În Hotărârea De Fruytier (C-237/09, EU:C:2010:316), Curtea de Justiție a statuat că această dispoziție trebuie interpretată în sensul că nu este aplicabilă unei activități de transport de organe și de prelevări de origine umană, efectuată în calitate de independent, pentru spitale și laboratoare.

12 Prin decizia din 16 septembrie 2010, Cour de cassation a casat decizia cour d'appel de Liège și, în consecință, a trimis cauza unei alte curți de apel, și anume cea din Mons. Prin decizia

din 15 februarie 2013, aceasta din urmă a declarat apelul admisibil și, înainte de a se pronunța pe fond, a dispus redeschiderea dezbaterilor.

13 În cadrul acestor dezbateri, doamna De Fruytier a susținut că, dacă activitățile sale nu pot fi scutite în temeiul articolului 44 alineatul 2 punctul 1° ter din Codul TVA, care transpune în dreptul belgian articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (d) din A șasea directivă, ele ar trebui scutite în temeiul articolului 44 alineatul 2 punctul 1° din Codul TVA, care transpune în dreptul belgian articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) din această directivă. În special, și-a întemeiat acest raționament pe Hotărârea Comisia/Franța (C-76/99, EU:C:2001:12).

14 În aceste condiții, cour d'appel de Mons (Curtea de Apel din Mons) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 13 secțiunea A [alineatul] (1) [literale] (b) și (c) din [A șasea directivă] se opune ca un transport de prelevări și de organe în vederea efectuării de analize medicale ori de îngrijiri medicale sau terapeutice, realizat de un terț independent, ale cărui prestații fac obiectul rambursărilor efectuate de organisme de asigurări sociale, în beneficiul clinicilor și laboratoarelor, să fie scutit de TVA cu titlu de prestație conexă prestațiilor de natură medicală, și anume o prestație care are ca scop să diagnosticheze, să trateze și, în măsura posibilului, să vindece boli sau probleme de sănătate?

2) O activitate de transport de prelevări și de organe în vederea efectuării de analize medicale ori de îngrijiri medicale sau terapeutice, desfășurată de un terț independent ale cărui prestații fac obiectul rambursărilor efectuate de organisme de asigurări sociale în beneficiul clinicilor și laboratoarelor, în vederea realizării de analize medicale, poate beneficia de scutirea de taxă în conformitate cu articolul 13 secțiunea A [alineatul] (1) [literale] (b) și (c) din [A șasea directivă]?

3) Noțiunea «alte instituții de natură similară recunoscute în mod corespunzător», prevăzută la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) din A șasea directivă, trebuie interpretată în sensul că include societățile private ale căror prestații constau în transportul de prelevări de origine umană în vederea efectuării unor analize indispensabile pentru atingerea scopurilor terapeutice urmărite de spitale și centre de tratament medical?»

Cu privire la întrebările preliminare

15 Prin intermediul celor trei întrebări adresate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) sau (c) din A șasea directivă trebuie interpretată în sensul că se aplică unei activități de transport de organe și de prelevări de origine umană în vederea efectuării de analize medicale ori de îngrijiri medicale sau terapeutice, desfășurată de un terț independent, ale cărui prestații fac obiectul rambursărilor efectuate de organisme de asigurări sociale, în beneficiul clinicilor și laboratoarelor, și în special dacă o asemenea activitate poate beneficia de o scutire de TVA cu titlu de activități conexe prestațiilor de natură medicală, astfel cum sunt prevăzute la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) menționat.

16 Cu titlu prealabil, trebuie amintit că A șasea directivă stabilește un domeniu de aplicare foarte larg pentru TVA, prin faptul că prevede la articolul 2, care privește operațiunile impozabile, pe lângă importurile de bunuri, livrările de bunuri și prestațiile de servicii realizate cu titlu oneros pe teritoriul statului membru de către o persoană impozabilă care acționează ca atare (a se vedea Hotărârea Verigen Transplantation Service International, C-156/09, EU:C:2010:695, punctul 21 și jurisprudența citată).

17 Articolul 13 din directiva menționată scutește totuși de TVA anumite activități. Potrivit unei

jurispruden?e constante, scutirile prev?zute la acest articol constituie no?iuni autonome de drept al Uniunii care au ca obiect evitarea unor divergen?e în aplicarea sistemului de TVA de la un stat membru la altul (a se vedea Hot?rârea Verigen Transplantation Service International, C?156/09, EU:C:2010:695, punctul 22 ?i jurispruden?a citat?).

18 Rezult? de asemenea din aceea?i jurispruden?? c? termenii folosi?i pentru a desemna scutirile care figureaz? la articolul 13 din A ?asea directiv? sunt de strict? interpretare, dat fiind c? acestea constituie derog?ri de la principiul general potrivit c?ruia TVA?ul este perceput pentru fiecare prestare de servicii furnizat? cu titlu oneros de o persoan? impozabil?. Totu?i, interpretarea acestor termeni trebuie s? fie conform? cu obiectivele urm?rite de scutirile respective ?i s? respecte cerin?ele principiului de neutralitate fiscal? inerent sistemului comun de TVA. Astfel, aceast? norm? de strict? interpretare nu înseamn? c? termenii utiliza?i pentru a defini scutirile prev?zute la articolul 13 men?ionat trebuie s? fie interpreta?i într?un mod care le?ar priva de efecte (a se vedea Hot?rârea Verigen Transplantation Service International, C?156/09, EU:C:2010:695, punctul 23 ?i jurispruden?a citat?).

19 În ceea ce prive?te presta?iile de natur? medical?, acestea pot intra în domeniul de aplicare al scutirilor prev?zute la articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) sau (c) din A ?asea directiv?. Reiese din jurispruden?? c? articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) din A ?asea directiv? se refer? la presta?ii realizate în mediu spitalicesc, în timp ce litera (c) de la acela?i alineat (1) se refer? la presta?iile medicale realizate în afara unui astfel de cadru, atât la domiciliul privat al prestatorului, cât ?i la domiciliul pacientului sau în orice alt loc (a se vedea în acest sens Hot?rârea Kügler, C?141/00, EU:C:2002:473, punctul 36, ?i Hot?rârea CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punctul 27).

20 În ceea ce prive?te în special no?iunea „îngrijiri medicale” care figureaz? la articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) din A ?asea directiv? ?i no?iunea „prestarea de îngrijiri medicale”, în sensul articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (c) din aceast? directiv?, Curtea a constatat deja în repetate rânduri c? aceste no?iuni vizeaz?, amândou?, presta?ii care au ca obiect diagnosticarea, îngrijirea ?i, în m?sura în care este posibil, vindecarea bolilor sau a anomaliilor de s?n?tate (a se vedea Hot?rârea Klinikum Dortmund, C?366/12, EU:C:2014:143, punctul 29 ?i jurispruden?a citat?).

21 Rezult? c? presta?iile cu caracter medical realizate în scopul de a proteja, de a men?ine sau de a restabili s?n?tatea persoanelor beneficiaz? de scutirea prev?zută la articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) literele (b) ?i (c) din A ?asea directiv?. Prin urmare, chiar dac? aceast? dispozi?ie are domenii de aplicare distincte, scopul s?u este s? reglementeze totalitatea scutirilor presta?iilor medicale în sens strict (a se vedea Hot?rârea Klinikum Dortmund, C?366/12, EU:C:2014:143, punctele 30 ?i 31, precum ?i jurispruden?a citat?).

22 De?i „îngrijirile medicale” ?i „prestarea de îngrijiri medicale” trebuie s? aib? un scop terapeutic, nu rezult? de aici în mod necesar c? finalitatea terapeutic? a unei presta?ii trebuie interpretat? într?un mod deosebit de restrâns (a se vedea Hot?rârea CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punctul 29 ?i jurispruden?a citat?).

23 În spe??, este necesar s? se constate c? o activitate precum cea în discu?ie în litigiul principal, ?i anume transportul de organe ?i de prelev?ri de origine uman? pentru diferite spitale ?i laboratoare, nu constituie în mod v?dit „îngrijiri medicale” sau „prestare de îngrijiri medicale” în sensul articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) literele (b) ?i (c) din A ?asea directiv?, întrucât nu intr? în sfera presta?iilor medicale care au în mod direct ca scop efectiv diagnosticarea, îngrijirea sau vindecarea bolilor ori a anomaliilor de s?n?tate sau care au drept finalitate efectiv? protejarea, men?inerea sau restabilirea s?n?t?ii (a se vedea în acest sens Hot?rârea Future Health Technologies, C?86/09, EU:C:2010:334, punctul 43).

24 În plus, Curtea a constatat deja c?, spre deosebire de modul de redactare a articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) din A ?asea directiv?, modul de redactare a literei (c) din această dispozi?ie nu con?ine nicio referire la opera?iuni conexe serviciilor de îngrijire medical?, în pofida faptului c? această din urm? dispozi?ie urmeaz? imediat dup? cea a articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) men?ionat ?i c?, prin urmare, no?iunea „opera?iuni conexe prest?rii de îngrijiri medicale” nu este pertinent? pentru interpretarea articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (c) din A ?asea directiv? (a se vedea în acest sens Hot?rârea Klinikum Dortmund, C?366/12, EU:C:2014:143, punctul 32).

25 În consecin??, este necesar s? se constate, astfel cum au procedat toate p?r?ile care au depus observa?ii în prezenta cauz?, c? o activitate precum cea în discu?ie în litigiul principal nu poate beneficia de o scutire de TVA în temeiul articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (c) din A ?asea directiv?.

26 Din cele ce preced? rezult? c?, pentru a r?spunde la întreb?rile adresate, Curtea mai trebuie s? examineze dac? o activitate precum cea în discu?ie în litigiul principal poate beneficia de o scutire de TVA în temeiul articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) din A ?asea directiv?, în m?sura în care această activitate ar fi asimilat? unor presta?ii conexe spitaliz?rii sau îngrijirii medicale. În acest scop, activitatea men?ionat? trebuie examinat? sub aspectul diferitelor criterii prev?zute la articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) men?ionat, ?inând seama de asemenea de criteriile suplimentare enun?ate la articolul 13 sec?iunea A alineatul (2) litera (b) din această directiv?.

27 Prin urmare, este necesar s? se sublinieze c? din textul articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) din A ?asea directiv? rezult? c? o activitate precum cea în discu?ie în litigiul principal poate beneficia de scutirea de TVA în temeiul acestei dispozi?ii, în calitate de presta?ii conexe spitaliz?rii sau îngrijirii medicale, doar dac?, pe de o parte, este calificat? drept „activit??i conexe spitaliz?rii sau îngrijirii medicale” ?i, pe de alt? parte, dac? este asigurat? fie de un organism de drept public, fie, în condi?ii sociale comparabile celor aplicabile organismelor de drept public, de spitale, de centre de tratament medical ?i de diagnostic sau de alte institu?ii de natur? similar? recunoscute în mod corespunz?tor.

28 În ceea ce prive?te no?iunea „activit??i conexe spitaliz?ri[i] sau îngrijiri[i] medicale”, în sensul articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) din A ?asea directiv?, Curtea a statuat deja c? aceasta trebuie interpretat? în sensul c? nu intr? în domeniul s?u de aplicare activit??i precum prelevarea ?i transportul de sânge, atunci când îngrijirile medicale acordate într?un mediu spitalicesc, cu care activit??ile men?ionate prezint? doar o leg?tur? ipotetic?, nu sunt nici efective, nici în curs de realizare ?i nici planificate (a se vedea Hot?rârea Future Health Technologies, C?86/09, EU:C:2010:334, punctul 49). Rezult? c? nu orice transmitere a prelev?rilor poate fi calificat? drept „activit??i conexe unei spitaliz?ri sau unei îngrijiri medicale”.

29 Astfel, în ceea ce prive?te presta?iile medicale, Curtea a precizat c?, având în vedere obiectivul urm?rit prin scutirea prev?zut? la articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (b) din A

„asea directiv”, rezultă că numai prestările de servicii care se înscriu în mod logic în cadrul furnizării de servicii de spitalizare și de îngrijiri medicale și care constituie o etapă indispensabilă în procesul de prestare a acestor servicii pentru a realiza obiectivele terapeutice urmărite de acestea din urmă pot constitui „activități conexe” în sensul acestei dispoziții, dat fiind că numai astfel de prestații sunt de natură să influențeze costul îngrijirii sănătății, pe care scutirea în discuție îl face accesibil particularilor (a se vedea Hotărârea Ygeia, C-394/04 și C-395/04, EU:C:2005:734, punctul 25).

30 Revine instanței de trimitere, ținând seama de ansamblul elementelor litigiilor cu care este sesizată, sarcina de a determina caracterul indispensabil sau dispensabil al activității în discuție în litigiul principal.

31 Astfel, în cazul în care instanța de trimitere ar ajunge la concluzia potrivit căreia activitatea menționată constituie efectiv o etapă indispensabilă în procesul de prestări de servicii de spitalizare și de îngrijiri medicale pentru a realiza obiectivele terapeutice urmărite de acestea din urmă, este necesar să se verifice dacă această activitate este desfășurată fie de un organism de drept public, fie, în condiții sociale comparabile celor aplicabile organismelor de drept public, de spitale, de centre de tratament medical și de diagnostic sau de alte instituții de natură similară recunoscute în mod corespunzător.

32 Este cert că un transportator precum cel în discuție în litigiul principal nu poate fi calificat drept „organism de drept public” și nici nu poate corespunde calificării de „spital”, de „centru de tratament medical” sau de „centru de diagnostic” care activează în condiții sociale comparabile celor aplicabile organismelor de drept public, în sensul articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) din A sea directivă.

33 În consecință, este necesar să se verifice dacă un asemenea transportator poate intra în domeniul de aplicare al noțiunii „alte instituții de natură similară”, recunoscute în mod corespunzător, care desfășoară activitatea în cauză în aceleași condiții, în sensul dispoziției menționate.

34 În această privință, este cert, în cauza principală, că doamna De Fruytier desfășoară, cu titlu independent, o activitate de transport de organe și de prelevări de origine umană pentru diverse spitale și laboratoare, însă întreprinderea sa nu poate fi calificată drept instituție „de natură similară” celor care au comandat serviciile de transport pe care aceasta le furnizează.

35 Astfel, din jurisprudența privind calificarea unui operator ca fiind „de natură similară” unui spital sau unui centru de tratament medical sau de diagnostic, în sensul articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) din A sea directivă, rezultă în special că noțiunea „instituție” sugerează existența unei entități individualizate care îndeplinește o funcție specială (a se vedea Hotărârea Gregg, C-216/97, EU:C:1999:390, punctul 18). Curtea a statuat de asemenea că un laborator de drept privat care efectuează analize medicale de diagnosticare trebuie considerat instituție „de natură similară” „spitalelor” și „centrelor de îngrijiri medicale și de diagnostic”, în sensul acestei dispoziții, întrucât aceste analize intră, având în vedere finalitatea lor terapeutică, în domeniul de aplicare al noțiunii „îngrijiri medicale” prevăzute în cadrul dispoziției menționate (a se vedea Hotărârea L.u.P., C-106/05, EU:C:2006:380, punctele 18 și 35, precum și Hotărârea CopyGene, C-262/08, EU:C:2010:328, punctul 60).

36 În speță, trebuie să se constate că un transportator independent precum doamna De Fruytier nu este, spre deosebire în special de un laborator de drept privat care efectuează analize medicale de diagnosticare cu o finalitate terapeutică, o entitate individualizată care îndeplinește același tip de funcție specială ca spitalele sau centrele de îngrijiri medicale și de diagnostic. În consecință, un asemenea transportator nu poate fi calificat drept „instituție de natură similară”

acestor instituții sau centre, în sensul articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) din A șasea directivă, prin urmare, nu poate beneficia de o scutire de TVA în temeiul acestei dispoziții.

37 Contrar celor susținute de doamna De Fruytier, principiul neutralității fiscale nu poate repune în discuție această concluzie. După cum Curtea a statuat deja, acest principiu nu permite să se extindă domeniul de aplicare al unei scutiri în absența unei dispoziții neechivoce, dat fiind că principiul menționat nu este o normă de drept primar care poate determina validitatea unei scutiri, ci un principiu de interpretare care trebuie aplicat în paralel cu principiul conform căruia scutirile sunt de strictă interpretare (a se vedea Hotărârea Klinikum Dortmund, C-366/12, EU:C:2014:143, punctul 40 și jurisprudența citată).

38 În sfârșit, întrucât activitatea în discuție în litigiul principal nu îndeplinește criteriile prevăzute la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) din A șasea directivă, nu este necesar să se efectueze o analiză a criteriilor care figurează la articolul 13 secțiunea A alineatul (2) litera (b) din această directivă.

39 Având în vedere considerațiile care preced, este necesar să se răspundă la întrebările adresate de articolul 13 secțiunea A alineatul (1) literele (b) și (c) din A șasea directivă trebuie interpretat în sensul că nu se aplică unei activități de transport de organe și de prelevări de origine umană în vederea efectuării de analize medicale ori de îngrijiri medicale sau terapeutice, desfășurate de un terț independent ale căruia prestații fac obiectul rambursărilor efectuate de organisme de asigurări sociale în beneficiul clinicilor și laboratoarelor. În special, o asemenea activitate nu poate beneficia de o scutire de TVA cu titlu de activități conexe unor prestații de natură medicală precum cele prevăzute la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) menționat, întrucât acest terț independent nu poate fi calificat drept „organism de drept public” și nici nu poate corespunde calificării de „spital”, de „centru de tratament medical”, de „centru de diagnostic” sau de orice altă „instituție de natură similară recunoscută în mod corespunzător”, care activează în condiții comparabile celor aplicabile organismelor de drept public.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Articolul 13 secțiunea A alineatul (1) literele (b) și (c) din Așasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare trebuie interpretat în sensul că nu se aplică unei activități de transport de organe și de prelevări de origine umană în vederea efectuării de analize medicale ori de îngrijiri medicale sau terapeutice, desfășurate de un terț independent, ale cărui prestații fac obiectul rambursărilor efectuate de organisme de asigurări sociale, în beneficiul clinicilor și laboratoarelor. În special, o asemenea activitate nu poate beneficia de o scutire de taxa pe valoarea adăugată cu titlu de activități conexe unor prestații de natură medicală precum cele prevăzute la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) menționat, întrucât acest terț independent nu poate fi calificat drept „organism de drept public” și nici nu poate corespunde calificării de „spital”, de „centru de tratament medical”, de „centru de diagnostic” sau de orice altă „instituție de natură similară recunoscută în mod corespunzător”, care activează în condiții sociale comparabile celor aplicabile organismelor de drept public.

Semnături

* Limba de procedură: franceza.